

شرائط اشتراك

ولا ياتده ودر سعادته محل
اقامت يته كوئدر ملك اوزره
سنه لى ۷۰ الى ايانى ۴۰
غروشدر اداره خانه دن
اللى اوزره سنه لى ۵۰
الى ايانى ۳۰ غروشدر .
آبونه لى سنه ابتداستدن
يعنى الى اوچنچى نومرو دن
اعتباراً برسنه لك وياخود
الى ايانى اوله رق قيند
اولور .

سنة ۱۳۰۷

محل اداره سى

باب عالى جوارنده ابو .
السعود جاده سنه محمود بك
مطبوعه سيدر .
امور اداره و تخير بر بيه متعلق
خصوصات ايچون بمدرضا
افندى نامنه مراجعت
اولمليدر درج اولمليان
اوراق اعاده اولمليان .
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هركون آخيقدر .

مقالات علميه و فنيه لك واسطه انتشارى ، كلزار ادبياتك بمطبوعه آثار مير

Directeur Mehmed Riza

مديرى : محمد رضا

نومرو ۶۵

سرمحررى : توفيق

نسخه سى ۵۰ پاره در

اخيراً برنجى رتيه دن عافى نشان ذيشانيله تلطيف بيوريلان ياوران حضرت شهرياريدن عموم مكاتب عسكر به شاهانه مفتشى فريق سعادتو اسماعيل باشا حاضر تلىرى

محتویات:

شعر قسمی : بدرقه عرفان (شاعر کزیده
آثار محمدصا کتبک) قارغه — تیلکی (لافونتن) دن
ترجمه : بهزاد بک) نثر قسمی : حامی مدینیت
(فاتح دوسه ملرتدن : موسی کاظم) غریبه (حق
برمدافعه : خلیل ادیب بک) قدرت الهیه :
(ابن الامین محمود کمال) تفرقه : زوالی صنعتکار
— مایعد (مؤالی : امیل دیشبورغ — مترجمی :
بهزاد بک) .

قَسَمِ الْاَعْرَافِ

شعر قسمی :

بدرقه عرفان

نمونه در عظمکدن فضای نامحدود !
کمال ذاتک یارب بوکشتات شهود !
سهاده . یرده . افقده . دکزده . کوللارده
جلال قدرتک اولمده جلوه ساز شهود
سنتک جلال آثار خالقانه کدر
طبیعتک بوقدر خارقانی ای معبود !
زمین . بوانمتاهی فضا ده بر سیاح !
دوز کدر اوزماندن بری که بولدی وجود
سما احاطه افکار ددن طالبدر
نادر اولم پهنای بیکران وحدود !
جهانیانه نهانک فقط نشانه لک
عیون حکمته هر یرده . هر زمان مشهود !
باقک عدوالمی تنظیم ایدن قوانینه !
باقک نصل ایدیور عرض انسجام و خلود !
بنفسه می ظهور ایلمش بو مصنوعات !
نادر اولحاده دنیایه کدن مقصود !
نظر نه مرتبه سطحی ده کورسه اشیایی
وجود خالق ادراکه یول آچار موجود !
عنادی ترک ایدرک ای سبکمران زمان !
حضور حقد طورك جهه بر زمین سجود !
اودر یگاه خدا . بشقه بر خدا بوقدر !
دولک اوسایدنکیز بولده اهدا بوقدر !

علو شانی اظهار ایچون جناب قدیر
حدوث عالمی قیلمش بو طرزده تقدیر
اساس فطرتی وضع ایتدیکنده دست ازل
نماده واردی . هر به قوت انه کوردیکک بوانیر !
دهای عقده بر اندازی بونجه داهنک
ثبات ایدر شو حقیقته . ایلمز تقصیر !
اودر سمایی محمدسز بنسا قیلان رافع !
اودر نیجومی بو سرعسله ایلین تدویر !
سمادن ارضی اودر فقی ایدن بحکم صرخ
اودر قیلان بتون اجرایی انجذابه اسیر !
فضاکه نامتناهی دیسوب بیولتوروز
آنک کالنه اولماز خدا سیریر که نظیر !
آنک جمال جیلندن ایشته برلمه !
مکوناتی ضیادار ایدن صباح منیر !
نه بارقات الهیمی ممکن الاحصا !
نه اولیه ذات الهیمی قابل التصویر !
نه در بو عجز و تردد بشرده یاربی ؟
نهدن عقول اولیور بویله پای درزنجیر ؟
طریق چون و چرا بک وخیمدر ، زیرا
بو بولده محو و خراب اولدی بر آلی نحریر !
اودر یگاه خدا بشقه بر خدا بوقدر !
دولک اوسایدنکیز بولده اهدا بوقدر
مابعدی وار
محمد عاکف

(لافونتن) دن :

قارغه — تیلکی

عظمتله بر آتاج اوسته قونمشدی غراب
غاغاسنده طونارق پینیری غایت شندی
قارشودن تیلکی کورنجه آتی بک ایترندی
چاندی بالماقلانه رق ایتدی شو اودیده خطاب :
« وای قارغه ! کوزمک نوری اقدم بوتور
سزم شایسته بو حاله دېسم فخر طیور !
صوتکزده اگر اویقولسه اوایل وناله
سزم اولمازدی بو اورمانلر ایچنده همتا

شانکزده اوزمانده دیر ایدم بن عناق
قارغیهی ایلدی بو مدح وستایش واله
شوق ایله آجدی مبارک دهی دوشدی شکار
پنیری تیلکی قابوب ایتدی خطابی تکرار :
« طالقو و قلر سوزنی دیکله اولدقجه برار
ایشته اول سایده هبسی یکینیر آج قالماز »
قارغه بوغفت و بوشرم ایله اولدی غمکین
ایلدی بردها الدانامه قصد و عین
کرچه ایلر بوتخسر غم و بآسی دعوت
تیلکیک درسی ده پینیردن احمدر البت
بهزاد

نثر قسمی :

حامی مدینیت

لفظ و لسان واسطه سیه انسانلرک
تشکیل مدینیت ایشش اولدقلرینی کچن هفته
نشرینه متجاسر اولدیم « واسطه مدینیت »
عنوانلی مقاله عاجزانه مده بیسان ایلمش
ایدم .

شو صورتله حصوله کشش اولان
برمدینیک نه ایله بقا بوله جغفی ونه شرط ایله
« مدینیت صحیحجه » حکمتی آله ایله جکینی بیان
دخی مناسب اولمغله بوکا دائر من غیرحد
برایکی سوز سوله مک ایتدیورم :

بر مدینتک دوام و بقاسی و « مدینیت
صحیحجه » حکمتی آلسی ، علم و معرفت و صنعت
و تجارتله حصوله کاه ایله جکی همان هر کسجه
معلوم و مسلمدر . فقط بو علمک ، بو معرفتک ،
بو صنعت و تجارتکده بر دیانت سماویه
واخلاق عالیله مقارن تده شرط اعظمدر .
زیرا مدینتک خلاصه معناسی « تعاون
و تناصر قاعده اساسیه سنه بالابتنا تشکیل
هیئت و تنظیم قومیت » دیمک اولوب بولایسه
او هیئت افرادی میساننده اخوت صحیحجهی
و مودت دائمی مقتضی بر رابطه قویته
وجودینه توقف ایدرکه اوده اتحیق دین
واخلاقدن عبارتدر .

اوروپا اهاليسی، دين و اخلاقه او قدر اهميت و یرمدکاری حالده بوکونکی ترقیات مادیلهری بتون جهائی دوجار حیرت ایدیور. اکر مدینتیک کرک بقاسنده، کرک تعالیسده دين و اخلاقه دخلی اولسه ایدی آنلرده بو ترقیات کوریله من ایدی طرزنده براعتراض ایدیلر ایسه بواعراضه ایکی وجهله جواب ویریلر.

اولا: اوروپایک شورقیانه نائل اولسی بالکنز علوم و فنون سایهسده دکلدرد. دين و اخلاقده آندده دخل کلیسی واردرد. زیرا اکر افراد اهالینک بریرینه اخوت جسدیه و محبت قویلهری موجب اولان اورابطه ساویه آنلرده اولسه ایدی شو کوردیکمز ترقیانه نائل اولملری شویله طورسون قرون ماضیه اقوامی کی آنلرکده هرج و مرج اوله جقلری محقق ایدی.

تایا: اکرچه علوم و معارف و صنایع سایهسنده اوروپا اهالیسی بوکون ترقیات مادیلهک اوج بالاسنه ارتقا ایششارکی کورینورلر ایسهده ارباب حقیقت تزدنده بو ترقیالک بومدینتیک اصلا دکری یوقدر.

زیرا اورویاده بر مدت محدودده مدبری مبنای متین مدینت اولان « تعاون و تناصره » قاعدهسینه سهو اخلاق نتیجهسی اولهرق خلل طاری اولمغه باشلامش اولدیفندن قریباً او اساس قویلهک بالکلیه محویله شو ترقیالک بالطبع مدهش برتدنیانه تحول و انقلاب ایلهجکی دخی امر ضروریدر.

بنسأ علیه علوم و معارفک و صنایع و تجارتک ترقیات مادییه مدار کلیسی اولمغه برابر جملهسنگده بر دیانت ساویه و اخلاق عالییه مقارن بولنسی همه حال لازمدر.

اورویاده دینسزلک مسلکی هنوز توسع ایدمهمش اولدیفندن شمذیلک بک او قدر تاثیر کوسترمویور. هله برآز دهاتوسیع دائره ایتسونده باقکنز اوزمان اوروپا اهالیسی نه حاله کیره جکدر. نوع بشری مرتبه علیسای انسانیتدن درک سفلای بهیجته تنزیل ایدن برمسلاک سقیمک مدینت عالییه و ترقیات هیججه ایله ائتلافی قابلمیدر ؟

بومدینیه بر درجه دهاتوضیح ایچون مشاهیر حکمای اسلامیدن برذالک سوزنی خلاصه نقل ایدلم، باقکنز اوذات نه دییور: دینسزلر کندی افکار سقیمه و مقاصد قاسدملری ترویج ایچون مختلف صورتلرده مختلف اسملرده ظهور ایدرلر. بمضاً صفت حکماده کورینسهرک یکدیگرکینه « حکیم » عنوانی ویرلر. بمضاً سیرت امراده ظهور ایدرک کینسیدیلری (رافع ظلم) ، (دافع جور) اسملرله تسمیه ایدرلر.

احیاناده کسوه عرفاده کورینسهرک کینسیدیلرینک دقایق اموری عارف و حقایق اشیایی کاشف زمره عارفیدن اولدیفندن بحثله کویا اذهان ناسی خرافادن اطهریه و عقول بشری انوار معارفه تنوره ساعی بولندقلری دعواسته جرات ایدرلر.

بمضاً ساعی ضمفا و محی فقرات صورتنه بالمثل بر طاق سادده دلانی محال اندر محال امیدلر ایله اغفال و اکثریا دعوی نبوته بیله اجتناسار و شو قدر وارکه بیلدیکمز متذیلره بکزمه میوب بونلر کندی دعوالری باشقه بر طرز و صورتده اظهار ایدرلر.

بودینسزلر نه صورتده بولنورلر ایسه بولنسونلر ونه طرزده کورینورلر ایسه کورینسونلر وهانکی ملنده ظهور ایدرلر ایسه ایتسونلر کندی نبیه قومیلهرینه برصدمه شدیدیه و میوه ملیلهرینه بر آفت مهلکه درلر. اقوال مزخرفات ایشاللریله قلوب ذی حیاتی جریحه دار و آرای قاسدملرله ارواح کاشائی برسم قائله کرفتار ایدرلر.

دين و اخلاق ایسه هریری وجود امتک برکن مبنی و هیئت اجتماعیهنک بر عماد قویمی و مدینت هیججهنک بر اساس محکمکی اولان اعتقادات ثلاثیهی اجماعیه بخش ایتکده بولندیفندن انسانیت و مدینته خادم اولوب آنلری الی ماشاء الله حفظ و حایه ایدر. دینک کندی اجماعیه بخش ایتکده اولدینای اواعقادات ثلاثیه بروجه آئیدر:

عقیده اولی

« انسان ملک ارض و اشرف مخلوقاندر »

شواعتقاد ایله متصف اولان کیمسه شهیه یوق که خصصات و طبیعت سهیه بدن تجرد و صفت حیوانیهدن شدیداً ستر ایدر. بو نفرکی تشدد ایدمجه البته عالم شهوانی و نفسانیدن عالم عقلی و عرفانی به صعود ایلر. عالم عقلی و عرفانی به صعود ایدمجه بلاشک حصص مدینیهدن بر حصه عظیمیه نائل و مدینت فاضله اربابی عدادینسه داخل اولهرق قواعد حقانیت و اصول عدالت اوزره ادامه حیسات و احرای معاملات ایلرکه دنیاده سعادت انسانیک مرتبه غایهسی و علماد حکمالک آرزوی یگانهسی دخی بودر.

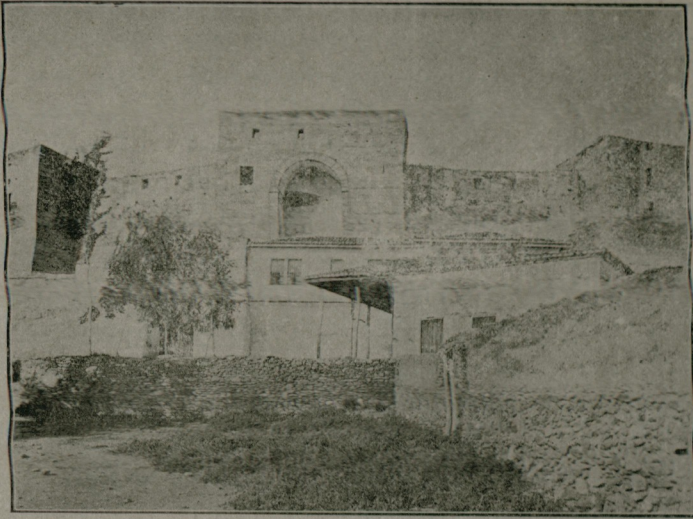
بنسأ علیه اعتقاد مذکور انسانی میشت سقاییه و صفات دنییهده حیوانات وحشییه مشامت و مشاکلیدن و سبابع بهائم آسما یکدیگرله مخصوصه و مجادلدن اک بیولک مانع و اک شدید دافع اولدینای کی نفوس بشریهی انواع رذائلدن تهذیب خصوصنده دخی اک قوی فاعلدرد.

بواعقاد ایله متصف اولیان و بنسأ علیه کینسیدیلری حیوانات خسیسه ایله مساوی عد ایلین دینسزلر باقلیر و کینسیدیلرندن صدور ایدن انواع رذائله دقت ایدیلر ایسه شوسوزلرک کاملاً صحت و حقیقته بلاشک حکم ایتک لازم کلیر.

عقیده ثانی

« دنیاده دين حق آنجیق بر اولوب باشقهلری ایسه جهل و ضلالدن عبارتدر: » [۱] بواعقاد ایله ده متصف اولان ارباب دين بالطبع کندی قوملرینک اشرف اقوام اولدیفنه یقیناً حکم ایدمجهلرندن بو حکملری باطل اولماق ایچون البته اخلاق فاضلهی، صفات عالییهی، عقلیه اولسون، نفسیه اولسون، دنیویه اولسون، اخرویه اولسون کافه مزایای انسانیتیهی احراز خصوصنده ملل سائریه تقدمه غیرت، خارجدن کلهجک بر ذلت و حقارتده ال برلکله دفعه صرف

[۱] تعدد حق بالبداهه باطل اولدیفندن هر صاحب دینک بواعقاده سلاک اولسی البته لازمدر.

سلايكده يكي قيوټك اوڭ طرفدن كورونشي

كذلك بوزيت اعتقاد ايله ترين ايدن
برمرد عاقل نفسي ندهيه ورذائدن تظهيره
زياده اهتمام ايدم جكندن شهيه يوقكه وجوه
مشروعه اوزره كسب امواله سعي ايدمرك
هر معامله سسند خيانت صرفه دن، اكاذيب
محضه دن، ابواب رشوتدن اعراض وخلقه
قارشى تعلقات كليبم دن، خيل ثعلبيه دن احتراز
اوزره بولنور . مكنتسات ماليه وعلميه سنى
محل لايقه صرف ايدمرك عالم انسانيت خدمت
ومعاونت ايلركه اس اساس مدنيت دخى
بوندن عبارتدر .

ديك اولدى كه اصول دين و اخلاق انسانه
ايشته بوكي اعتقادات جيله و اوصاف عاليه يي
بخش ايدراولديفندن، دينسزلك ايسه انسانى
شهوات حيوانيه وهوسات نفسانيه وادبلىرنده
بويا ناولمغه سوق ايدر بولنديفندن برنجيستنك
حامى مدنيت ، ايكنجيجيستنك ايسه هادم
انسانيت اولديفنده هيچ شهيه يوقدر .

فاتح درسما ليرندن

موسى قاسم

هرت، بر عزت و مزيتى باشقه سنده كورمك
ايسمه يوب هر شيك اعلى وافضالى دخى كندى
ملتسرنده رؤيتسه بدل مقدسرت ايدرلركه
انسانى تحصيل علومه، توسيع قونه، تكثير
تجارت، اختراع صنعتيه و بناء عليه تحكيم
ملت و تقوية مدنيتيه بوندن ده زياته سائق
برقوت اوله ماز .

فقيره ناله

« انسان بو عالم قايند دها واسع ودها
عالى برعاله لايق اوله جق كالانى استحصال
وبو واسطه ايله مدنى قليل وكورتى كثير
اولان ويت احزان ومقر آلام تسميه سنده
شايان بولان بو عالم سفلدن او عالم علوى يه
انتقال ايلمك امچون كلكشدر . »

بو اعتقاد ايله ده متصف اولان برصاحب
دين شبيهه يوقكه جوهر عقلى علوم نافعه
ومعارف صافيه ايله تشوره . كنديسى جهل
ونادانى تقصه سندن تخلصه وكنديسنه
هررى بروديمه الهيه وبرعطيه سبحانيه
اولان قواى عاليه ومدارك عقليه وخواص
جليله سنى ماخلق لهنده استعماله وبوسيله
حساب الخلقه طبعنده مركزوز بولان كالانى
عالم خمدان عالم ظهوره ودرجه قوه دن
مرتبه فله اخراجه سنى وغيرت ايدر .

غريبه

ياخود

« مجبورى برجواب » قارشى اظهار حق و صواب

بش آتى سنده نبرى عالم ادبيات عثمانيه يي
خالى ظن ايدمرك ايسدكلى كى نك و نازه
باشلايان ، ادبيات جديده نامنه لفظى معنا -
سندن ومعنا سى لفظندن متفر صاچم لر،
غرب مقلدلىكى نامنه مفسد اخلاق اثرلر
نشرينه دوام ايدمرك نه قدر كوئنج برحاله
بولنديقلىرى و احوالات ضحك افزا ايله برابر
دقيقه شناسان ادب نظر نده نه درلو اوصاف
ايله تاقى اولنديقلىرى فرق و تميزدن عاجز
بولان بعض نوظهور متشاعرين و متحر پرنيز،
ياخود يكي ادبى (جديده) من شوصوك سته
ظرفسده برقاچ دفعه اوغرا دقلىرى صدمانه
درسعات مطبوعه ايله ادب و ناموس دائره -
سندم مقاومت ايدم ميه جكلىرى پك اى
بيسلدكارندن خصائص طفلانه دن اولان
حركاتى التزامه مجبوريت كوره رك وقت وقت
كوشم لر بو جاقره النجا ايله سنكار تعرض
اولمغه . يكي برحد تاديبه دوچار اولمق و احمه
زهره شكافله يانغره لرنى دكر آشيري رلردن
عكس اسدبرمكه رهياپ ظفر اولمقده درلر .